

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de “Duurzaamheidseisen voor batterijen in de EU”

(COM(2020) 798 final — 2020/353 (COD))

(2021/C 220/18)

Rapporteur: **Bruno CHOIX**Corapporteur: **Franck UHLIG**

Raadpleging	Europees Parlement, 18.1.2021
Rechtsgrondslag	Artikel 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Besluit van de voltallige vergadering	1.12.2020
Bevoegde afdeling	Adviescommissie Industriële Reconversie (CCMI)
Goedkeuring door de afdeling	5.3.2021
Goedkeuring door de voltallige vergadering	24.3.2021
Zitting nr.	559
Stemuitslag	
(voor/tegen/onthoudingen)	256/0/4

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1. Het EESC steunt de maatregelen die zijn vastgesteld bij de door de Europese Commissie voorgestelde verordening [COM(2020) 798 final — 2020/0353 (COD)].

1.2. Het EESC meent dat het voorkomen van de versnippering van de interne markt door eventuele uiteenlopende benaderingen van de lidstaten een cruciale kwestie is die door alle belanghebbenden moet worden aangepakt.

1.3. Het EESC verzoekt preciezere en meer operationele governance systemen en -instrumenten te definiëren ten behoeve van de uitvoering van de nieuwe verordening, met inbreng van alle betrokkenen.

1.4. Het EESC stelt voor deze uitdagingen aan te gaan door de rol en de middelen van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) te versterken.

1.5. Wat kwesties aangaande gezondheid, veiligheid en arbeidsomstandigheden op productiegebied alsmede recycling en herverdeling van batterijen betreft, stelt het EESC voor de rol van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA) te versterken.

1.6. Ten aanzien van de plicht om redelijke zorgvuldigheid te betrachten voor het volgen van de toeleveringsketen voor batterijen eist het EESC totale transparantie in de uitvoering van dat monitoringstelsel.

1.7. Met behulp van recycling, vernieuwing en hergebruik kan de waardeketen stroomopwaarts worden veiliggesteld. Het is van cruciaal belang onderzoek naar en ontwikkeling van ecologisch ontwerp te ondersteunen. Het EESC stelt voor dat gestalte te geven in de vorm van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang.

1.8. Wat betreft de uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid en vaardigheden ter bevordering van de ontwikkeling van een Europese sector van duurzame batterijen, pleit het EESC voor het uitbreiden en versterken van de rol van het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en die van de betrokken Europese comités voor de sectoriële sociale dialoog, conform de in de Europese Green Deal verankerde rechtvaardige transitie.

1.9. In het kader van het initiatief van de Commissie “Een pact voor vaardigheden” en de Europese projecten ALBATTs, DRIVES en COSME is het EESC van mening dat het met name van het grootste belang is opleidingsprojecten op het gebied van ecologisch ontwerp en recycling van batterijen op te zetten en uit te voeren; hiervoor moeten voldoende financiële middelen worden uitgetrokken om het welslagen ervan te waarborgen, met actieve betrokkenheid van de sociale partners en in samenwerking met eventuele nationale mechanismen of bepaalde rechtstreeks betrokken arbeidsmarkten.

1.10. Het EESC stelt voor om, overeenkomstig de toezeggingen van de EU inzake koolstofneutraliteit, snel maximale drempelwaarden in te voeren ten aanzien van de koolstofvoetafdruk in verband met de productie van batterijen en de logistieke bevoorradingsketen van grondstoffen stroomopwaarts alsmede de door de Commissie toegewezen middelen te versterken teneinde snel instrumenten voor evaluatie en controle van de koolstofvoetafdruk van de batterijsector uit te werken en toe te passen.

1.11. Het EESC acht het noodzakelijk producentenaansprakelijkheid in te voeren die verenigbaar is met de bevordering van ecologisch ontwerp. In dat kader lijkt het noodzakelijk het einde van de levensduur van batterijen los te koppelen van het einde van de levensduur van apparaten die daarop werken.

1.12. Het EESC stelt voor het begrip “einde gebruik” in te voeren ter aanvulling op het begrip “einde van de levensduur”, teneinde hergebruik, vernieuwing of tweede leven en recycling van batterijen te bevorderen.

1.13. Met het oog op een weloverwogen keuze en een beter gebruik van batterijen moeten de etiketteringsbepalingen van de ontwerpverordening de verplichting bevatten om de mensen beter te informeren over de potentiële risico's van andere gevaarlijke stoffen dan cadmium, lood en kwik en over andere veiligheidsrisico's.

2. Inleiding

2.1. De Europese Commissie heeft op 10 december 2020 een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad [COM(2020) 798 final — 2020/0353 (COD)] inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG van 6 september 2006 inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 van 20 juni 2019 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten ingediend.

2.2. De voorgestelde verordening beoogt een EU-kader te ontwikkelen voor de volledige levenscyclus van batterijen, met geharmoniseerde en ambitieuzere regels voor batterijen, onderdelen, afval van batterijen en gerecycled materiaal.

2.3. De belangrijkste doelstellingen van die verordening zijn de duurzaamheid van batterijen gedurende hun hele levenscyclus te vergroten, waarbij minimale duurzaamheidseisen voor op de interne markt van de EU gebrachte batterijen worden gewaarborgd, de veerkracht van de toeleveringsketen voor batterijen in de EU te vergroten door de circulaire economie te bevorderen en de milieu- en sociale effecten in alle fasen van de levenscyclus van batterijen te verminderen.

2.4. Met name moet de productie en het in de EU in de handel brengen van hoogwaardige en goed werkende batterijen worden aangemoedigd, het potentieel van zowel primaire als secundaire grondstoffen van EU-batterijen worden versterkt en benut, waarbij ervoor wordt gezorgd dat zij op doeltreffende en duurzame wijze worden geproduceerd, en de goede werking van de markten van secundaire grondstoffen en van bijbehorende industriële processen worden gewaarborgd.

2.5. Door middel van die verordening wenst de Commissie de innovatie alsmede de ontwikkeling en uitvoering van technologische expertise van de EU te bevorderen.

2.6. Hiermee moeten, in het kader van de circulaire economie, een beperktere afhankelijkheid van de EU ten aanzien van de invoer van grondstoffen en zeldzame aardmetalen van strategisch belang en de uitvoering van passende inzameling en recycling van alle afvalstoffen van batterijen mogelijk worden gemaakt.

2.7. Met het oog op het verminderen van de milieu- en sociale effecten moet de verordening bijdragen aan een verantwoordelijke voorziening, doeltreffend gebruik van grondstoffen en gerecyclede stoffen bevorderen, broeikasgas-emissies gedurende de hele levenscyclus van batterijen verminderen, de risico's voor de menselijke gezondheid en de kwaliteit van het milieu verkleinen en de sociale omstandigheden van de betrokken bevolking verbeteren.

3. Algemene opmerkingen

3.1. In Europa zal de batterijtechnologie in de loop van het volgende decennium een van de belangrijkste katalysatoren voor de groene energietransitie zijn. Door waar nodig de elektrificatie van het vervoer en het gebruik van hernieuwbare energie als betrouwbare energiebron mogelijk te maken, zou het gebruik van batterijen de Europese doelstellingen van de Klimaatovereenkomst van Parijs moeten helpen verwezenlijken.

3.2. Volgens Maros Šefčovič, vicevoorzitter van de Commissie, zou de EU, gezien de vooruitgang die is geboekt in het kader van de door de Commissie in 2017 opgerichte Europese alliantie voor batterijen (EBA), over vijf jaar in 80 % van haar behoeften kunnen voorzien.

3.3. Die strategische autonomie zal samen met de EBA worden bewerkstelligd; er moeten rechtsinstrumenten komen om de automobiel-, de grondstoffen- en de chemische sector van de verschillende lidstaten te bundelen en volledig Europese waardeketens op te zetten, met de eerste Europese productiefaciliteiten voor batterijen, die in 2021 of 2022 in gebruik zouden moeten worden genomen.

3.4. Het EESC steunt de maatregelen die zijn vastgesteld bij de door de Commissie voorgestelde verordening, omdat die het hoofd kunnen bieden aan alle uitdagingen waarmee de stijging van de mondiale productie en consumptie van batterijen gepaard gaat.

3.5. Met het oog op de strategische autonomie van de EU waarschuwt het EESC echter dat die maatregelen snel moeten worden versterkt en uitgevoerd, niet alleen om te voorkomen dat gebruikers van batterijen in de EU in technologisch, industrieel en energie-opzicht nog afhankelijker worden van Aziatische of Amerikaanse producenten, maar ook om te vermijden dat Europese autofabrieken hun heil zoeken in derde landen, in de buurt van productiefaciliteiten voor batterijen. In een eerder advies wees het EESC erop dat dit ongunstige economische, sociale en milieugevolgen zal hebben⁽¹⁾. Bovendien moeten ook de belangen van Europese ondernemingen worden beschermd door ten volle gebruik te maken van alle betrokken instrumenten van de EU. In dit verband wil het EESC ook zijn bezorgdheid uitspreken over de manier waarop de Commissie de vereisten inzake de koolstofvoetafdruk, de niveaus van gerecycleerde inhoud en de zorgvuldigheid in de toeleveringsketen wil nagaan en handhaven. Derhalve dringt het EESC aan op gedegen nalevingsonderzoek van ingevoerde producten om oneerlijke concurrentie uit het buitenland te voorkomen.

3.6. Zonnepanelen, windmolenparken en batterijen zijn van cruciaal belang voor ons nieuwe industriële paradigma⁽²⁾. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van grondstoffen en materialen, knowhow en een toegevoegde waarde die met name afkomstig zijn uit landen buiten de EU. Slechts ongeveer 1 % van de mondiale productie van lithiumbatterijen is momenteel in Europa gevestigd⁽³⁾. Met het oog op een doeltreffende en veilige uitvoering van bestaande en toekomstige elektriciteitsnetplannen beveelt het EESC aan om de ontwikkeling van een Europese industrie voor stationaire batterijen aan te vullen met een Europees kader voor het gebruik van V2G-technologie (V2G = vehicle to grid).

3.7. Het EESC steunt de voorstellen voor duurzamer vervoer en het strategisch actieplan voor batterijen, dat erop gericht is de Europese energiekloof te verkleinen en een waardeketen voor batterijen tot stand te brengen. De decarbonisatie van het vervoer en de transitie naar schone energie behoren tot de essentiële aspecten van het derde pakket maatregelen voor mobiliteit, de Europese Green Deal en de strategie inzake duurzame en slimme mobiliteit. Dat initiatief maakt deel uit van het bredere kader van het actieplan voor de circulaire economie⁽⁴⁾.

3.8. Het Europees stakeholdersplatform voor de circulaire economie kan een rol spelen in de communicatie over die onderwerpen⁽⁵⁾.

3.9. Voorts is er behoefte aan een geschikt systeem om eindgebruikers te informeren over de kwaliteit van de in de handel verkrijgbare batterijen en om consumenten meer inzicht te geven in hun rol bij de inzameling van batterijafval.

⁽¹⁾ PB C 353, 18.10.2019, blz. 102.

⁽²⁾ PB C 364 van 28.10.2020, blz. 108.

⁽³⁾ PB C 282 van 20.8.2019, blz. 51.

⁽⁴⁾ PB C 62 van 15.2.2019, blz. 254

⁽⁵⁾ <https://circulareconomy.europa.eu/platform/en>

3.10. De beste manier om ervoor te zorgen dat de geproduceerde batterijen “schoon” zijn, is door de Europese normen en regels op milieugebied na te leven, bijvoorbeeld in een economische cirkelgang die gaat van de mijn tot het einde van de levensduur van batterijen. Grootschalige investeringen van de industrie hierin zijn van essentieel belang, terwijl het de taak van de Commissie is om solide randvoorwaarden te scheppen, zoals technische normen ⁽⁶⁾.

3.11. Het EESC steunt het voorstel van de Commissie in haar mededeling “Veerkracht op het gebied van kritieke grondstoffen: de weg naar een grotere voorzieningszekerheid en duurzaamheid uitstippelen” van 3 september 2020 voor een verordening inzake de aanpak van kritieke grondstoffen die in batterijen worden gebruikt. De kritieke grondstoffen in batterijen zijn lithium, kobalt, natuurlijk grafiet en antimoon. De twee belangrijkste parameters om hierbij het kritieke karakter te bepalen zijn het economische belang en het leveringsrisico.

3.12. Het EESC heeft reeds aangegeven voor wettelijke vereisten te zijn, zodat de markt voor secundaire grondstoffen een impuls krijgt, met name voor verpakkingen, voertuigen, bouw materiaal en batterijen ⁽⁷⁾.

3.13. Vanwege de discontinuïteit van hernieuwbare energie is de ontwikkeling ervan een echte uitdaging wat opslag betreft. Energieopslag is van strategisch belang voor de EU omdat daarmee kan worden gezorgd voor een permanente energievoorziening en een gezonde energiemarkt, zowel in technisch opzicht als wat de prijs van energie betreft. Het EESC wijst erop dat energieopslag niet alleen voordelen heeft, maar ook aanzienlijke financiële, milieu- en gezondheidskosten met zich mee kan brengen. Daarom moeten stelselmatig effectbeoordelingen worden uitgevoerd, niet alleen om het concurrentievermogen van de technologieën te analyseren, maar ook om hun impact op milieu en gezondheid in kaart te brengen. Tevens moet worden nagegaan of de technologieën zullen leiden tot meer werkgelegenheid en economische activiteit. Het EESC is er voorstander van de regelgeving van de lidstaten voor energieopslag meer te harmoniseren. Verder pleit het EESC ervoor om in heel Europa een publiek debat op gang te brengen over het energievraagstuk (de Europese energiedialoog) zodat alle burgers en het gehele maatschappelijk middenveld vertrouwd raken met de energietransitie en toekomstige keuzes t.a.v. opslagtechnologieën ⁽⁸⁾ kunnen beïnvloeden. Een goede etikettering van batterijen zal daaraan moeten bijdragen.

3.14. De economische uitdaging is aanzienlijk: de Commissie meent dat de mondiale vraag naar batterijen in 2030 14 keer hoger zal liggen dan in 2018 en dat de EU goed zal zijn voor 17 % van die vraag. In 2040 zouden er naar verwachting 700 keer meer lithiumbatterijen moeten zijn dan in 2020.

3.15. Voor het evalueren van de impact van de uitvoering van de nieuwe wetgeving op de werkgelegenheid en de behoeften aan vaardigheden steunt de verordening op twee basisstudies die zijn gepubliceerd door het CEPS ⁽⁹⁾ en RREUSE ⁽¹⁰⁾ en op de werkzaamheden van de EBA.

3.16. Volgens de CEPS-studie zal de ontwikkeling van inzamelings- en recyclingactiviteiten voor batterijen gevolgen hebben voor het scheppen van directe en indirecte banen: ongeveer 850 banen bij een recyclingpercentage van 55 % en 5 500 banen bij een recyclingpercentage van 75 %.

3.17. Anderzijds schept volgens de RREUSE-studie de sector reparatie en hergebruik van batterijen 5 tot 10 maal meer “voltijdsequivalente” arbeidsplaatsen dan inzameling en recycling, hetgeen de vraag doet rijzen wat de zin is van beleidsmaatregelen die de inzamelings- en recyclingketen bevoordelen boven de keten voor reparatie en hergebruik van batterijen.

3.18. Het gebrek aan vaardigheden heeft voornamelijk betrekking op het ecologisch ontwerp van batterijen, met als doel de duurzaamheid en het optimale gebruik ervan te bevorderen.

3.19. Teneinde investeringen in de productiecapaciteit voor duurzame batterijen in het licht van sociale en milieurisico's te bevorderen, moeten projecten met betrekking tot batterijen op de EU-taxonomie ⁽¹¹⁾ voor duurzame activiteiten worden afgestemd, rekening houdend met het programma InvestEU.

⁽⁶⁾ PB C 262 van 25.7.2018, blz. 75.

⁽⁷⁾ PB C 364 van 28.10.2020, blz. 94.

⁽⁸⁾ PB C 383 van 17.11.2015, blz. 19.

⁽⁹⁾ CEPS: Drabik E. en Rizos V., *Prospects for electric vehicle batteries in a circular economy*, 2018.

⁽¹⁰⁾ RREUSE: *Briefing on job creation potential in the re-use sector*, 2015.

⁽¹¹⁾ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020.

4. Specifieke opmerkingen

4.1. Het EESC verzoekt preciezere en meer operationele governance-systemen en -instrumenten te definiëren ten behoeve van de daadwerkelijke en doeltreffende uitvoering van alle maatregelen krachtens de nieuwe verordening.

4.2. Het EESC stelt daarom voor de rol van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) in Helsinki, dat belast is met de uitvoering van de Europese verordening Reach (goedgekeurd in 2005, herzien in 2018) inzake chemische stoffen, uit te breiden tot de registratie, evaluatie, follow-up en controle van de bij de nieuwe verordening inzake duurzaamheid van batterijen vastgestelde nieuwe normen en regels.

4.3. Bij de opbouw van een duurzame Europese batterij-industrie moeten de arbeidsgezondheids- en -veiligheidsnormen van de EU worden nageleefd om werknemers te beschermen die in contact komen met batterijen en de recycleerbare grondstoffen in batterijen voor industriële en elektrische voertuigen. Het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA) in Bilbao heeft adviezen over het onderwerp uitgewerkt die in aanmerking moeten worden genomen om passende bepalingen in de verordening op te nemen. Het EESC verzoekt dan ook de rol van EU-OSHA te versterken.

4.4. Het EESC eist volledige transparantie bij de toepassing van de vereiste passende zorgvuldigheid voor de monitoring van de bevoorradingsketen voor batterijen en voor een onafhankelijk audit-, monitoring- en controlesysteem onder auspiciën van de Europese Commissie, overeenkomstig de regels ⁽¹²⁾ die in de OESO-handreiking ter zake zijn vastgelegd.

4.5. Ten aanzien van kwesties die verband houden met de banen en vaardigheden die nodig zijn voor de uitvoering van de maatregelen van de verordening om de ontwikkeling van een Europese duurzame batterijsector te bevorderen, stelt het EESC voor de rol van het Cedefop op dit gebied uit te breiden, evenals die van de relevante Europese comités voor de sectorale sociale dialoog (elektriciteit, metallurgie, chemische industrie, winningsindustrie enz.), ter wille van een rechtvaardige transitiebenadering, conform de in de Europese Green Deal verankerde rechtvaardige transitie. De instellingen voor beroepsonderwijs in de lidstaten zullen gelijksoortige opleidingsprojecten in studieprogramma's voor studenten moeten opzetten teneinde de beschikbaarheid van geschoolde werknemers voor een Europese sector van duurzame batterijen te waarborgen.

4.6. In het kader van het door de Europese Commissie geïnitieerde "Pact voor vaardigheden" zijn de volgende projecten van start gegaan: ALBATTIS (Alliance for Battery Technologies, Training and Skills), DRIVES (Development and Research on Innovative Vocational Educational Skills) en COSME (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-Sized Enterprises). Het EESC meent dat het met name van het grootste belang is opleidingsprojecten op het gebied van nieuwe vaardigheden ten behoeve van ecologisch ontwerp maar ook van diagnostiek van batterijen met het oog op de reparatie, herconditionering en recycling ervan op te zetten en uit te voeren; dat moet met actieve betrokkenheid van de sociale partners en in samenwerking met eventuele nationale mechanismen of bepaalde rechtstreeks betrokken arbeidsmarkten gebeuren.

Onderzoek en innovatie zijn nodig om de duurzaamheid, kwaliteit en veiligheid van de producten en processen te verbeteren en de kosten te verlagen. Er moet onmiddellijk prioriteit worden toegekend aan onderzoek en ontwikkeling van batterijen, met een holistische benadering van de gehele waardeketen van batterijen alsmede omvangrijke en voortdurende investeringen in prioritair onderzoek op zowel korte als lange termijn.

4.7. Wat energieopslag betreft zullen batterijen en waterstof complementair zijn. Er moet gezorgd worden voor maximale synergie tussen die twee technologische oplossingen.

4.8. Nieuwe digitale technologieën zullen moeten bijdragen tot snellere ontwikkelingen in de batterijsector: van snellere ontdekking van materialen tot optimalisering van intersectoraal gebruik van batterijsystemen ter ondersteuning van het energienet.

4.9. Met behulp van recycling, vernieuwing en hergebruik kan de waardeketen stroomopwaarts worden veiliggesteld. Het is van cruciaal belang onderzoek naar en ontwikkeling van ecologisch ontwerp te ondersteunen. Het EESC stelt voor dat gestalte te geven in de vorm van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang. Het doel is de nodige deskundigheid te ontwikkelen om de recycling van batterijen te verbeteren en, waar mogelijk, te zorgen voor hernieuwing ervan, een tweede leven of een nog betere terugwinning van de bestanddelen ervan, en processen in te voeren die voldoen aan de milieu-eisen, de bescherming van werknemers waarborgen en uiteindelijk een bedrijfsmodel tot stand brengen dat

⁽¹²⁾ OESO (2018), OESO Due Diligence Handreiking voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

deze industrie permanent in Europa zal verankeren. Er moeten met name concurrerende industriële processen komen om door middel van recycling hoogwaardige “batterijstoffen” te kunnen produceren, waarbij meer steun aan ondernemingen wordt verleend die op geïntegreerde wijze in een gesloten systeem opereren.

4.10. Het EESC stelt voor om, conform de toezeggingen van de EU om in 2050 koolstofneutraal te zijn (met als tussentijdse doelstelling terugdringing van de BKG-uitstoot tegen 2030 met 55 %) snel maximumdrempels in te voeren (juli 2027 is te laat ten opzichte van de door de Europese Raad op 11 december 2020 vastgestelde streefcijfers) voor de koolstofvoetafdruk in verband met de vervaardiging van batterijen en met de toelevering van materialen, en de door de Commissie uitgetrokken middelen te versterken om snel instrumenten te ontwikkelen en toe te passen voor de beoordeling en de monitoring van de koolstofvoetafdruk van de batterijensector. Toegang tot strategische materialen voor batterijen uit (stads- of natuurlijke) mijnen die zich bevinden op de markt waar de batterijen worden geproduceerd en gerecycled, moet voorop staan. Die maatregelen zullen bijdragen aan het vereenvoudigen en minimaliseren van logistieke stromen. Wat de productie van batterijen betreft, die doorslaggevend voor hun koolstofvoetafdruk is, zal de verordening processen moeten bevorderen die zuinig zijn qua elektriciteitsverbruik en prioriteit aan het gebruik van koolstofvrije elektriciteitsbronnen moeten toekennen.

4.11. Het EESC acht het noodzakelijk om de producentenverantwoordelijkheid te koppelen aan criteria voor ecologisch ontwerp en aan criteria die met name de omschakeling op het gebruik van batterijen en het hergebruik en de verwerking van batterijen bevorderen. Dat is nodig met het oog op het tweede leven van batterijen, dat moet worden bevorderd. In dat kader lijkt het noodzakelijk het einde van de levensduur van batterijen los te koppelen van het einde van de levensduur van apparaten, waarbij de status van afvalstof niet standaard aan de batterijen wordt toegekend als het betrokken apparaat aan het einde van de levensduur is. Bij het veronderstelde einde van de levensduur van de batterij of het betrokken apparaat valt het onder de verantwoordelijkheid van de producent om aan te tonen dat de batterij de status van afvalstof moet hebben. Hij zal dat moeten bewijzen aan de hand van een evaluatie of op de batterij verrichte proeven en door in een document aan te tonen dat het, rekening houdend met actuele technologieën en sectoren die als afzetmarkten kunnen dienen, technisch onmogelijk is om de batterij te hergebruiken door middel van retrofit- en herproductieprocessen die verenigbaar zijn met de voorwaarden van die markten. Het begrip “einde gebruik” moet dan ook worden ingevoerd ter aanvulling op het begrip “einde van de levensduur”, teneinde hergebruik, vernieuwing of tweede leven en recycling van batterijen te bevorderen. Hiertoe moeten deze nieuwe actoren en activiteiten in de nieuwe verordening worden geïntegreerd.

Brussel, 24 maart 2021.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Christa SCHWENG
